

Lynne Neagle AC – Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl
Ifanc ac Addysg.

Russell George AC – Cadeirydd Pwyllgor yr Economi,
Seilwaith a Sgiliau

11 Hydref 2017

Annwyl Gadeiryddion

Fe wyddoch, o bosibl, fod y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus wedi ymgymryd â rhywfaint o waith yn ddiweddar ar y modd y mae Llywodraeth Cymru yn goruchwyllo cyllid a chyflawniad colegau addysg bellach. Ar 3 Gorffennaf 2017, cymerodd y Pwyllgor dystiolaeth lafar gan Swyddogion Llywodraeth Cymru a chynrychiolwyr y sector addysg bellach am faterion a godwyd yn adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol yn y cyswllt hwn, a gyhoeddwyd ar 28 Chwefror 2017. Cawsom ohebiaeth ysgrifenedig ychwanegol gan y sector addysg bellach mewn perthynas â'r materion hyn ym mis Medi 2017, ac mae'r ohebiaeth hon ynghlwm yn Atodiad A.

Roeddwn yn meddwl y byddai'n ddefnyddiol pe bawn yn tynnu sylw at y materion a gododd o'n gwaith ni gan y gallai'r rhain fod yn berthnasol i waith eich Pwyllgorau chi naill ai yn ystod eich trafodaethau presennol neu pan fyddwch yn trafod y maes pwnc hwn eto yn y dyfodol. Mae'r materion dan sylw wedi'u rhestru isod.

- Er bod ei threfniadau goruchwyllo, ar y cyfan, yn ddibynadwy, byddai'n well pe bai Llywodraeth Cymru yn mabwysiadu dulliau mwy hirdymor ac integredig o weithredu. Byddai hyn yn cynorthwyo colegau i bennu amcanion cyllido tymor hwy, rhoi mwy o sicrwydd ynghylch lefelau incwm ac yn eu cynorthwyo gyda'u cynlluniau busnes. Rydym yn croesawu nod Llywodraeth Cymru i adfer trefniadau cyllidebau tair blynedd gan gydnabod bod angen mwy o eglurder ynghylch yr adnoddau refeniw sydd ar gael i

Lywodraeth Cymru, er mwyn gallu cyflawni hyn.

- Cafwyd trafodaeth am gyflwr presennol yr ystâd addysg bellach, gan gynnwys diogelwch a hygyrchedd, ac roedd pryderon ynghylch y modd y mae hyn yn amrywio ledled Cymru, ac ynghylch y rhagolygon ar gyfer gwella yn y dyfodol. Rydym yn pryderu braidd nad oes digon o adnoddau i gynnal yr ystâd a'i hatal rhag dirywio ymhellach. Lleddfwyd ein pryderon gan hyder Llywodraeth Cymru y byddai cyflwr yr ystâd addysg bellach yn gwella, ac y byddai canran y sefydliadau y tybir bod eu hystâd mewn cyflwr gwael yn gostwng, ar ôl cwblhau rhaglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain a phroses Addysg Band B. Fodd bynnag, credwn fod angen monitro'r sefyllfa i sicrhau mai dyna fydd yn digwydd.
- Rydym yn croesawu'r modd y mae'r sector addysg bellach yn bwrw ymlaen â'r gwaith o roi Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ar waith ac yn nodi'r ddeialog rhwng Llywodraeth Cymru a phrifysgolion a sefydliadau addysg bellach ynglŷn â datblygu gynaliadwy. Rydym hefyd yn croesawu'r modd y mae Llywodraeth Cymru yn archwilio'r broses o adolygu sefydliadau a'r llythyrau cylch gwaith i danlinellu pwysigrwydd y pum egwyddor a'r saith canlyniad a gaiff eu cynnwys yn y Ddeddf.
- Roeddem yn falch o glywed am y modd y mae colegau addysg bellach yn gweithio gyda sefydliadau addysg uwch i sicrhau gwerth am arian, yn enwedig pan fydd colegau'n rhan o grwpiau sy'n cael eu harwain gan sefydliadau addysg uwch. Nodwn y cydweithrediad ardderchog sydd ar waith drwy grwpiau fel Prifysgol y Drindod Dewi Sant, sy'n cynnwys Coleg Sir Gâr a Choleg Ceredigion, a hefyd Prifysgol De Cymru a Merthyr. Y tu hwnt i'r grwpiau ffurfiol hyn, rydym yn croesawu'r ffaith bod gan 11 o'r 13 coleg yng Nghymru berthynas ffurfiol arwyddocaol â phrifysgolion.
- Mae'r Pwyllgor hefyd yn croesawu'r berthynas rhwng y sector ag ysgolion, yn arbennig y penderfyniad i greu rhwydweithiau Seren, sy'n dod â sefydliadau addysg bellach a phrifysgolion ac ysgolion ynghyd, i greu dyhead ymhlith pobl i gyflawni eu potensial yn llawn, nid dim ond yn academiaidd ond hefyd yn alwedigaethol.

- Trafodwyd sefyllfa ariannol ehangach y sector addysg bellach gan gynnwys yr ymdrechion i leihau a rheoli costau. Rydym yn croesawu'r modd y mae Llywodraeth Cymru yn cynnal archwiliad blynyddol o sefyllfa ariannol colegau addysg bellach. Roeddem yn falch iawn o nodi bod naw coleg yn ym mand A, a bod eu sefyllfa ariannol yn dda, a bod tri arall ym mand B, a bod camau'n cael eu cymryd i wella sefyllfa ariannol y rhain.
- Yn olaf, rydym yn croesawu'r modd y mae'r sector addysg bellach yn ymateb i'r gostyngiad yn eu cyllid a gallu'r sector i ymateb yn hyblyg ac yn gadarnhaol i hyn. Rydym yn nodi'r gwaith sy'n mynd rhagddo rhwng y sector a Llywodraeth Cymru i ystyried strategaeth i sicrhau tegwch rhwng addysg bellach, dysgu yn y gwaith, addysg uwch ac unedau chweched dosbarth mewn ysgolion ac i gyflwyno darlun clir a sicrhau gwerth am arian i'r trethdalwr.

Rwy'n gobeithio y bydd y sylwadau hyn o gymorth ichi pan fydd eich pwyllgorau'n trafod cyllid addysg bellach.

Yn gywir

Nick Ramsay AC
Cadeirydd

Colegau Cymru / Colleges Wales

Colegau Cymru / Colleges Wales is a charity that **raises the profile** of further education, vocational, work-based learning, and adult continuing education among decision-makers. Our aim **is to promote world-class education, training and skills outcomes for all learners in Wales.**

FE profile

Wales' Further Education Institutions are independent, not-for-profit bodies serving their communities. Presently more than half of their funding is received from the Welsh Government. However, pressure on available funding from Welsh Government has seen all colleges increasing their commercial activity, focussing on employer engagement and activity beyond their core provision. This area of work is set to continue to grow and thrive. Colleges do undertake a range of activities all focused on enhancing the learning outcomes for individuals, developing the skills needed within local communities - and importantly on remaining sustainable organisations with robust and resilient business and operational plans.

Disruption and innovation in delivery will continue to be the way in which FEIs respond to social and economic challenges as well as the future and current needs of their learners.

Further Education institutions vary considerably in size, number and type of students and the range of programmes and services offered, with learner numbers ranging from 1000 to 20,000. The majority offer both academic and vocational programmes. Some have developed specialisms in particular vocational sectors, such as land-based, marine engineering, and food technology.

When identifying college marketing spend, due regard and consideration of the nature of our FE colleges and institutions complex and diverse nature of the post-16 sector must be given. Colleges have very different "markets" e.g. some are tertiary colleges where all or most of the 16-18 year olds progress automatically to the FE college i.e. no marketing needed, others have extensive Higher Education provision, whilst others operate internationally, and all colleges work with employers of varying sizes in the region.

Due to the variation of activity we have based our figures and findings on the Percentage of Recurrent FE WG funding spent on 'non pay' marketing costs for 2015/16. The data identifies colleges annual spend ranging from 0.47% to 1%.

The sector involves activity in the following areas:

- Academic/A level courses
 - Vocational programmes ranging from Level 1 to Level 4/5
 - The Welsh Baccalaureate
 - Numeracy and Literacy support including GCSE resits
 - Independent Living Skills Programmes
 - Traineeship/Engagement Programmes
 - Employer-based Work-based Learning programmes - apprenticeships
 - A wide range of short courses for industry and business
 - Adult Basic Skills
 - Higher Education.
-

Delivering Ministerial Priorities

The FE sector is a key player in the delivery of the Ministerial priorities for the sector. These include tackling poverty, improved literacy and numeracy, learner progression and support, employer engagement and enterprise and developing Welsh medium provision.

The sector is encouraged to work closely with schools, local authorities, employers and other stakeholders to meet the needs of learners and employers enabling them to progress in the future.

Key Statistics

- StatsWales records show 224,410 learners in Further Education, Community Learning and Work-based Learning for 2015-16.
- Of these, 59,905 were involved in work-based learning, which is roughly a quarter (26.7 per cent). This does not take into account the additional 27,899 school pupils aged 16 or over for the same time period.
- This means that more than three quarters of people aged 16 or over are studying at FE, at school, or as part of Community Learning and are not part of work-based learning.¹

¹ Source - Stats Wales, see: Learning programme numbers by provision type, mode and gender, available at: <https://statswales.gov.wales/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Further-Education-and-Work-Based-Learning/Lifelong-Learning-Wales-Record/learningprogrammes-by-provisiontype-mode-gender> ; Pupils by local authority, region and age group, available at: <https://statswales.gov.wales/Catalogue/Education-and-Skills/Schools-and-Teachers/Schools-Census/Pupil-Level-Annual-School-Census/Pupils/pupils-by-localauthorityregion-agegroup> .

- The majority of part time learners are over 19
- 52% of all learners were female in 2015/16
- Wales' colleges have a good profile in inspection outcomes by Her Majesty's Inspectorate, Estyn. During Estyn's last FE inspection cycle (2014-17), most provision was judged to be excellent with one double excellence and a good.

